

A Brassói Ujjal előfizetési ára:

egész évre . . . . . K 12.—
 félévre . . . . . „ 6.—
 negyedévre . . . . . „ 3.—
 egy óra . . . . . „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJJAL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünnep-
napok kivételével mindennap
: : : délután 6 órakor. : : :

Hirdetéseket felvesz a kiadó
hivatal, Kapu-utca 45. szám.
Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 45. SZ.
TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Uj háboru a Balkánon.

Alig csendesedett el a vihar a balkán szövetségesek és Törökország közt, máris megint beborult s ha előbb csak olyan nyári villámlás volt az egész, mely inkább csak megfélemlit, most már dörögni is kezdett, sőt le is csapott már a villám.

A szerb-bolgár konfliktus folytonos huzavonája végre is oda terelte a dolgot, hogy most már szerb-görög és bolgár háboru lett belőle s mint hireink jelzik úgy a bolgár, mint a görög sereg minden formális hadüzenet mellőzésével megkezdte a harcot. Szerbia most milyen magatartást tanusít, még nem tudható, mert Pasic eddig a feltétlen békés megoldásnak volt híve és előkészületeit is megtette a pétervári konferenciára nézve. Most azonban már kétséges az, hogy Szerbia is a békét akarja-e?

Igy a távolból nézve a balkán eseményeket, mindenesetre érdekes, bár egyszersmind különös jelenségeket látunk, főleg a mi diplomáciánk felfogását illetőleg. A balkán-török háboru kitörésekor diplomáciáinknak — mint mondani szokás — halvány „dunsztja“ se volt arról, hogy mi lehet ebből. Gyerejátéknak tartotta az egész ügyet s így is kezelte s mégis ez a gyerekjáték a teljesen semleges Monarchiának circa 5 millióba került anyagilag, sőt a végén még Szerbia okvetlenkedését s vakmerő hencgeéseit is zsebre kellett vagnunk.

S aztán tovább folyt a balkán helyzet békés rendezése. Monarchiánk diplomáciája kellő pózzal lépett fel s bár ő a semlegességéért mit sem követelt, de anyagi áldozattal is protektora volt titkos szövetségese, Románia területnagybodásra igényt tartó aspirációinak.

Ugy ahogyan azt is elvégezték. A tartalékosok nagyrészt nem volt szükség s őket haza is bocsátották. A békés elintézés azonban csak amolyan hamu alatti parázs volt, melyet élesztett a balkánon mindenki, sőt most már egymással vesztek össze a koncon.

A tűz egyre éledt, s egyre jobban pislogott, de diplomáciánk bizonyos ostoba önérettel csak sikereit

látta s ebben tetszelgett önmagának s mint a hiu ember nem látott tovább az orránál, nem vette észre, hogy míg derekára frakkot öltött, alsó testét a reggeli pongyolában feledte.

Igy történt meg aztán az, hogy a lappangó parázs a szemünk előtt láng-ra kapott s diplomáciánk csodálkozva nézi, hogy im megint uj háboru előtt állunk s talán csodálkozva kérdezi is magától, hogy mint történhetett ez az ő tudta nélkül?

De még nem is ez a dolog igazi tragiko-komikuma, hanem az, hogy míg mi nagyhatalmi szereplésünkkel eltelve kéjelegtünk a tudatban, hogy nagyot produkáltunk, addig titkos szövetségeseinket is elvesztettük s kiért anyagi eszközzel exponáltuk magunkat, most egyszerűen hátat fordított nekünk.

Ez most már tényé lett azzal, hogy Románia habár még nem lépett fel nyíltan ellenünk, de ép oly barátságos érzéssel hallgat Oroszországra, mint egykor ránk, sőt jobban, mert a bolgár barát Románia ma hajlandóbb orosz befolyásra a szerbvel szövetkezni, mint ellene velünk.

Nem is sejtethető még a helyzet ilyenmü beállításának következménye, de máris tény az, hogy diplomáciánk a szorzó táblával egyáltalán nincs tisztában és sikereit egy újabb fiaskóval növelte.

Az bizonyos, hogy a háboru teljes kitörése már küszöbön van s Romániának ezen frontválttatása jellemző és lényeges dolog, mert szláv-nak érzi magát ő is s nem idegenkedik attól, hogy az oroszról elrabolt Besszarabiáért most orosz segítséggel Erdély megszerzésével kárpótolja magát.

Ezt ugyan — hisszük — nem fogja elérni, de megint mily áldozatot kell majd hoznia a nemzetnek s mily arcul csapást eltűrnie diplomáciánk vaksága s bekötött fejüské miatt?

(Q.)

A legszebb nyomtatványok
Égető Testvérek könyvnyom-
dájában, Kapu-utca 45. szám
alatt készülnek. Telefon 5-15.

Politikai széljegyzetek.

Éppen jókor

paktált Tisza a románokkal, mikor Románia politikát változtat s hálából, hogy a Monarchia Szilisztria elnyerésében segítette, most az oroszszal szeretkezik.

De ez még csak hagyján. Ez a diplomácia dolga. Sokkal fontosabb a bukaresti kereskedelmi és iparkamara átírata a magyar kormányhoz, melyben nem kevesebbet követel, mint hogy az oláh könyvek és hírlapoknak szabad behozatalt biztosítanak s állítson fel a magyar kormány oláh konzulátusokat Brassóban, Nagyszebenben és Temesvárott.

Jó kis képek! Az ember szinte azt szeretné kérdezni, hogy egy olyan sustergős... nem óhajtanak?

Maga Tisza is érzi, hogy tullott a célon, mert félhivatalosan cáfolgatni igyekszik a paktumot. De már hiába. Tiszát ismerni kell s akkor vele tisztában vagyunk.

Most még csak egy képviselőválasztás kellene valahol, oláh „testvéreink“ lakta vidéken s akkor egy uj paktum bizonyára Kolozsvárig annektálná Erdélyt Romániához.

De a fő: a magyar miniszter biztosan mandátumhoz jutna.

Megint lesz paktum.

Most már bizonyos, mert Tisza akarja s ő következetes cselekedeteiben. A dolog úgy történik, hogy Horvátországban évek óta baj van s rendtelenség, tehát rendet kell teremteni. Igen ám, csak hogy miként? A román paktum — gondolja Tisza — sikerült, miért ne sikerülne hasonló a horvátokkal? És biztosan sikerülni fog, mert Tisza azt mondta a horvátoknak, hogy „amennyiben a kiegyezés egy vagy más rendelkezését illetőleg nézeteltérés merülne föl, igyekezni fog azt objektív megvitatás és kölcsönös kapacitáció útján elhárítani és tartózkodni kíván attól, hogy a vitás kérdések szabályszerű végleges megoldásának egyoldalú törvényhozási rendelkezésekkel prejudikáljon.“

Mit jelent ez? Egyszerű dolog, csak annyit, hogy negyven horvát képviselő kedvéért s a horvát ügyek rendezéséért az uj házszabályokat szegre akasztják, hadd beszélhessék ki magukat. Ugyanazokat a házszabályokat, melyek be nem tartásáért s el nem ismeréséért a magyar képviselőket ki dobták az országházból.

Igen csak annyit jelent. No de tempora mutantur (változnak az idők) s Magyarországon igazán a legfőbb: — a horvát béke. Ezt Tisza István mondja s ő Magyarországi miniszterelnöke.

Nyári munkatervet

készít a munkapárt és ellenzék egyaránt. Arad csak olyan előcsatározás volt. A komoly összeütközés csak ezután jön, hát várjuk csak a végét. A munkapárt beszámolóra készül,

mi nagyon érdekesnek ígérkeznek, ha meg is tartanák, de az ilyen munkapárti beszámolók egy zsiros vacsorában szoktak kimerülni.

Sokkal intenzívebb munkára készül az ellenzék, mint gróf Károlyi nyilatkozatában olvassuk. Az egyesült függetlenségi párt a nyár folyamán szervezni kívánja az összes kerületekben a pártot, mire az egyes ülés után nagy szükség van.

Az igaz, hogy a vidéki függetlenségi pártok nagyon sok helyen nem oszlottak frakciókra, azonban az országos párttal történt szakadás ennek dacára megbénította volt a szervezkedés erejét. Ezenkívül sok olyan kerület is volt, ahol egyáltalán nem volt állandó szervezkedés, csakis a választások előtt történtek ad hoc szervezkedések, amelyek a választások megtörténtével befejezettek lakták hivatásukat és minden akciót szüneteltettek. Ezek a tapasztalatok mind arra indították az egyesült párt elnökségét, hogy a parlamenti szünetet arra használja fel, hogy minden egyes kerületben újra szervezzék a pártot és akcióképessé tegye a vidéki szervezeteket.

Most már aztán meglátjuk, hogy mi lesz a vége?

A nemzet már is ébred . . .

Mária kongregációk országos kongresszusa.

A Mária kongregációk figyelmébe.

A „Magyarországi Mária — kongregációk Országos Bizottsága“ a múlt hó 9-én értekezletet tartott, melyen a következő határozatokat hozták:

I. A választmány alapos tárgyalás után a magyarországi kongregációkat országos kongresszusra hívja össze. A kongresszus összehívását sürgető fő ok azon körülmény, hogy a világon triumfusban körüljáró Mária-kongregáció megalapításának 50-ik évét töltötte be: tehát negyedfélszázados jubileumi évét ünnepli.

A kongresszus idejéül 1913. november 8-ikát tüzi ki, amikor a kath. nagygyűlés tartatik. A választmány az országos bizottság múlt évi határozatát, amelynek értelmében a következő kongresszusok október 2-ik vasárnapján tartandók, nem akarja megváltoztatni, de tekintettel az adott kényszerítő körülményekre, a megjelölt időt választotta.

II. A választmány a kongresszus programjának főbb pontjait a közös szentáldozás és a diszgyűlés szervezésében állapítja meg. Egyebekben és a részleges program megszerkesztésére a választmány budapesti tagjait kéri fel.

III. Mivel a „Magyarországi Mária-kongregációk Országos Bizottsága“ szervezete még kezdetleges és hiányos, a választmány R e s c h Aurél dr. bizottsági igazgató urat bizza meg, hogy a szervezetet bővebb kidolgozásban terjessze a kongresszus alkalmával tartandó bizottsági gyűlés elé.

Minden ezen ügyre vonatkozó megkeresés a „Magyarországi Mária-kongregációk

Országos Bizottsága“ címére küldendő, Budapest, VIII. Mária-utca 25. szám.

Kimondjuk tehát, hogy jubileumi ünnepre készülünk!

A Mária-kongregáció elmúlt 50 esztendője az ébredés korszaka volt. Az új 50 esztendő, amelynek küszöbére léptünk, a nagy küzdelmek korszakának ígérkezik. Ezen korszakban alázza meg — hitünk szerint — a kigyótipró szent Szűz elrendezett táborainak rettenetes seregével az elhatalmasodott, de erkölcstelenségében és gazdaságában már rothadó sátáni hatalmat.

Rajta tehát! Kongreganista testvérek! Tűzzük ki a szeplőtelen zászlót! Öltözzön minden kongregáció ünnepi mezbe! Jertek a kongresszusra, ahol majd az új korszak nagy küzdelmeire elkészülünk és közösen esküszünk, hogy a szeplőtelen zászlóhoz hűek leszünk.

A tanulmányi alap és a protestánsok.

Obál Béla „tudománya.“

A „Világ“ június 25-iki számában dr. Obál eperjesi ev. theologiai tanár cikket irt, melyben azt állítja, hogy a katolikus tanulmányi alap (Fundus studiorum) tulajdonképpen a protestánsok tulajdona, mert ennek a vagyonnak tulnyomó része, valami 50 millió korona értékű, a protestánsoktól vétetett el és hogy ezt vissza is szerezhetnék. — A cikkre a Pázmány Védőiroda ma a következő közleményt adta ki:

Obál Béla dr. tanárnak a tanulmányi alapra vonatkozó cikke jogi és történeti tévedéseket tartalmaz. A tanulmányi alapot tudvalevőleg Mária Terézia alkotta az 1773-ban megszüntetett jezsuita-rend ingó és ingatlan vagyonából. Ehhez csatolták aztán a szintén megszüntetett Mária-testületek és a később megszüntetett szerzetes rendek vagyonát.

Ez a vagyon kezdetül fogva és kizárólag katolikus tanulmányi célokra szolgált és midőn „közalapítványnak“ kezdték nevezgetni, az udvari kancellária ezt megtiltotta és elrendelte, hogy az katolikus tanulmányi alap maradjon és kizárólag katolikus iskolai célokra szolgáljon. Mint tudjuk a történelemből, a vallásháborúk és villongások korszakában előfordultak birtokfoglalások úgy a protestánsok, mint a katolikusok részéről, ahol politikai hatalomhoz jutottak.

De ennek a perpatvarnak véget vetett az 1791. évi 26. t.-cikk, melyben kimondott, hogy minden vallásfelekezet megmaradjon az 1790. évi birtokállományban. Ettől fogva semmiféle keresetet nem engedtek meg. Így hát dr. Obál egész száz esztendővel elkésett.

Okl. tanítónő

előkészít

elemi és polg. iskolai tanulókat pót- és magánvizsgálatra.

Elvállal korrepetíciót is.

Kapu-u. 45. I. em.

Huscsarnok áthelyezés.

Értesitem nagyrabecsült vevőimet és a nagyérdemű közönséget, hogy a **pénzügyi palotában levő HUSCSARNOK** üzletemet f. hó 22-től **Kut-utca 23. szám alá** helyeztem át. — A nagyérdemű közönség és t. vevőim szives pártfogását továbbra is kérve maradok mély tisztelettel **KADÁR MIHÁLY** mészáros.

(16—25—164)

Színház.

Heti műsor:

Szerdán: július 2-án: Postás fiu és a huga, énekes bohózat 3 felvonásban.

Csütörtökön: július 3-án, itt először: A farkas, vigjáték 3 felvonásban, írta: Molnár Ferenc.

Pénteken: július 4-én, itt először: A kém, színmű 3 felvonásban, írta: Kistemacker.

Szombaton: július 5-én, itt először: Tengerész Kató (Mariene Gustl) nagy operette 3 felvonásban. Írta: Jarnó György.

Vasárnap: július 6-án délután: II. Rákóczi Ferenc fogsága, színmű 5 felvonásban. Írta: Szigligeti Ede, este másodszor: Tengerész Kató, nagy operette.

A bolond.

Rákosy—Szabados örökszép operettjét, „A bolondot“ ujtotta fel tegnap este Komjáthy társulata. Bizonyos fájdalommal láttuk, hogy e poetikus operett csak alig félházaat hozott össze, pedig nemcsak a darab, de az előadás is megérdemelt volna táblás házaat.

A darab tárgyát Rákosy a franciáktól vette s ültette át teljesen magyar milliöbe biztos kézzel s nagy sikerrel. Zenéjét pedig Szabados írta ugyancsak ügyesen, fülbemászóan. A darab alapeszméje kedves, vonzó s poetikus, melyet szépen ölel át Rákosy szépen csengő magyar nyelve s Szabados magyaros muzsikája úgy, hogy igazán hálásak vagyunk Komjáthynek e reprizért.

A címszerepet Tihanyi (a bolond) játszta meg. De talán rossz is e szó annak a művészetnek jellemzésére, mit Tihanyi tegnap produkált. Első megjelenésétől a végig teljesen megértette és magáévá tette a darabot s a folytonos fokozódó emelkedést, mely a harmadik felvonás végén oly hatalmas erővel tör ki s oly igazán, oly hűen, oly művészettel kreálta, hogy az bámulatos volt. Tihanyit mindig nagy művészetnek tartottuk, de a két utóbbi estén művészetét oly erővel, oly határozottsággal állította elénk, hogy teljesen frappirozta a közönséget nemcsak játékának kellő technikája, de a megértés s teljes átérzés melege.

Várady Bimbilla szerepében csattogott kedves hangjával, bár játékában kevesebb modorosságot, s több élethűséget szerettünk volna látni.

Hasonlóképen vagyunk Barna Andorral. A szép hangja (bár ez bariton szerep, mit sajnosan nélkülözünk Komjáthy-nál) feledtette ugyan játékának modorosságát s így nem is tudta egészében kiváltani azokat a meleg szépségeket, melyek szerepében vannak.

A kisebb szerepekben Herceg, Baghy, Bárdos Irma, Szilágyi Rózsi és Révy Rózsi kedvesek voltak. Ugyancsak jó kedvvel oldották meg szerepüket Földváry, Abonyi és Szepesy.

A rendezés és összjáték jó volt.

(Nó.)

Színházi hírek

A Farkas. Molnár Ferenc legújabb szenzációs vigjátéka csütörtökön kerül először színre a brassói színpadon. A rendező-

ség a legnagyobb gonddal készíti elő a darab premierjét, úgy a külső kiállítás mint az előadás méltóan akarja szolgálni a neves írónak a darabjában lefektetett intencióit. Az előadás iránt a jegykereslet után itélve, a közönség minden rétegében a legnagyobb érdeklődés nyilvánul. A brassói premiert Fáti Flóra, Abonyi, Herczeg, Vágóné, Herczegné, Sziklai, Tihanyi stb. viszik diadalra.

NAPIHIREK

Hölgyek . . . urak . . .

vagy urak . . . hölgyek . . . akár mélyen . . . akár igen tiszteltek . . . nekem az mindegy . . . talán önöknek is . . . néztek csak . . . én mondanék valamit . . . szépen csendesen . . . alázatosan . . . mint a ki . . . vagy akik . . . mert többen . . . sokan vagyunk . . . kérnek . . . Tegyenek egy szivességet a színházi publikumnak . . . kik látni és hallani . . . s színészeknek . . . kik játszani akarnak . . . és jöjjenek el pontosan az előadásra . . . vagy ha késtek . . . huzódjanak meg diszkréten . . . mert most még kis városban sem divat későn jönni s másokat zavarni. Mondom még kis városban . . . miért volna itt . . . ?

Nézzék csak . . . Hölgyek és Urak . . . a késelemnek két reális oka lehet . . . Az első az, hogy új tolettjeiket akarják bemutatni . . . Ez — megsughatjuk — a legrosszabb idő . . . A lámpák csak félhomályban égnek . . . a nézőtér csendes . . . A figyelmet kiváltó cipő kopogás . . . ha arra irányítja is szemünket . . . a haragtól felindult szemnek rángatása . . . növeli a homályt . . . s kevésbé észrevehető a toilette . . .

A másik ok . . . ? Meg se mondom . . . nagyon kisvárosias . . . és nagyon közönséges . . . És azt el sem hiszem . . .

Ellenben azt tudom . . . hogy minden késés bántó . . . bosszantó . . . izgató . . . és csunya . . . pláne ha hosszú kínos percekig tartó elhelyezkedési procesussal van összekötve . . .

Hölgyek és urak . . . akár igen . . . akár mélyen tiszteltek . . . kik színházba járva szórakozni . . . élvezni . . . mulatni akarnak . . . tegyék meg azt a szivességet . . . a színészeknek . . . a publikumnak . . . ne késsenek . . . s ha elkéstek . . . ne árulják el . . . Legyenek diszkrétek . . . A diszkréciónak mindig bizonyos finomságnak a jele . . . lelki finomságnak . . . mely mellett . . . a selyem ruha . . . vagy bluzok finomsága . . . elvesz . . . semmivé lesz . . .

Igy van ez . . . így is volt mindig . . . Tehát . . . A többi talán önök már tudják . . . Talán . . . tudni fogják . . .

(=)

Nyilvános köszönet. A brassói ker. szoc. egyesület jun. 29-én tartott mulatságán felül-fizetni szívesek voltak: Tellmann Béla 10 | Kis János, Szentes Árpád 4—4 koronát; Borsovetzky Lajos, Pálffy János, Dánér Lajos, Tóth Pál 3 — 3; Polgár Mariska (Pápa) Rill Albert 2 — 2 koronát; Kovács Erzsike 1 korona 40 fillért; Teierling János, Özv. Reiner Mihályné 1 korona 20 fillért. N. N. Égető testvérek, Cserei Károly, Király Henrik, Kollár Gusztáv, Zsigmond György,

Bálint György, Dombay Lajos, Bordeaux Árpád, Wasykiewicz Viktor, dr. Gyárfás Tihomér, Tersztyánszky Sándor, Gölc Rellus, 1 — 1 koronát, Hunyadi Lajos 40 fillért, Orros Endre, 20 fillért. Ugy a szíves felülfizetőknek, mint Moszkál Herminnek és az összes szereplőknek ez uton is hálás köszönetet fejez ki az egyesület vezetősége.

Közös taggyűlés a ker. szocialistáknál. A brassói ker. szoc. egyesületi szakszervezetek ma este (szerdán) 8 órakor saját helyiségükben fontos tárgyban ülést tartanak. A tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

Végzetes játék. Sulyos szerencsétlenség érte Janesch R. városi csömester József nevű 6 éves kis fiát ma délelőtt. A kis fiu több társával a Felsőkakova 13. sz. ház előtt játszott. Játék közben, amint az árok mellett futott, egy üvegdarabban megcsuszott és az árokba esett. A szegény kis fiu homloka az árokban egy hegyes kőbe ütődött s eszméletét azonnal elvesztette. Azonnal a kórházba szállították, hol megállapították, hogy a kis fiu agyrázkodást s agyvérömlést szenvedett. Állapota reménytelen.

A gyűrű az órába került. Wagner Mella Malom-utca 12. szám alatti lakos ma feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, ki az ablak párkányára tett aranygyűrűt ellopta. A rendőrség a tettest Boldizsárné, szül. Mirius Mária személyében elfogta. Kihallgatása alkalmával a cigány nő azzal védekezett, hogy ő az udvaron járt ugyan s ott egy ezüst órát is vett, de a gyűrűt nem lopta el. Elismeri, hogy a kérdéses gyűrű nála volt, de azt csak kinn az utcán vette észre. Amint az órát jobban megvizsgálta, tapasztalta, hogy az órában egy aranygyűrű volt.

A brassói tüdőbeteg gondozó intézet junius havi jelentése: 1913. évi junius hónapban gondozás alatt állott 16 férfi, 10 nő. Segély képen kiosztatott: 529 liter tej, 531 adag kenyér (á. 20 fill. 2 adag fűszer (á. 10 korona,) 26 korona lakbérsegély, 6 rud szappan. (á. 76 fill.) Egy betegnek a lakáskímészeltetésért 2 korona, mint segély. Ezenkívül tájékoztató nyomtatványok, köpödedények, fertőtlenítő szerek és gyógyszerek.

Jutalom a gazdasági tudósítókknak. A m. kir. földmivelésügyi miniszter ez évben is azokat a gazdasági tudósítókat, kik az 1912 év folyamán kiváló szorgalmat és buzgóságot tanúsítottak erkölcsi illetve anyagi jutalmazásban részesítette. Hosszabb idő óta teljesített szolgálatért 30 gazdasági tudósító elismerő diszoklevélben, 244 tudósító anyagi jutalomban részesült.

Egyházmegyei zsinat Gyulafehérvárott. Folyó hó 7-én veszi kezdetét Gyulafehérvárt az Erdélyegyházmegyei püspöki zsinat, melyen megjelenik az Erdélyegyház megye papsága. Ily nemű zsinat az erdélyi egyházmegyében 1848 óta nem volt s a jelen több évi fáradságos előkészítő munkának az eredménye. A zsinat az erdélyi viszonyoknak megfelelő vallás-erkölcsi határozatok hozatalával foglalkozik, melyek a római szentszék jóvá hagyása után lépnek életbe. A kath. hívek figyelmét különösen felhívjuk, hogy a zsinat idején buzgó imádsággal s szentségekhez való járulással igyekezzenek a zsinat sikerét biztosítani, mely hivatva van a vallás-erkölcsi életet intenzívebbé tenni. A zsinatról a napokban bővebben emlékezünk meg.

Az iskolai tandíjak befizetésének új módja. Jankovich Béla kultuszminiszter a jövő iskolai év kezdetével új rendszert hoz be az állami iskoláknál a tandíjak fizetésére vo-

natkozólag. Az új rendszer szerint a tanulók nem a tanárnak fogják fizetni a tandíjat, hanem a szülőket fogják hivatalos uton felszólítani, hogy a tandíjat a rendelkezésükre bocsájtott csekklepton fizessék be az adópénztárhoz.

Őrzik a román hidakat. Bukarestből írják: Mai naptól fogva a romániai hidak őrzésére katonákat rendeltek ki.

Nők az államszámvetési tanfolyamon. A kolozsvári m. kir. tudomány egyetem jog- és államtudományi kara figyelmezteti a 16-ik életévet betöltött és négy középosztályt, vagy annak megfelelő, a nők kiképzésére szolgáló egyéb tanintézetek sikeres elvégzését igazoló mindazon nőket, kik a jog- és államtudományi karon tartani szokott államszámvetési tanfolyamra beiratkozni óhajtanak, hogy eziránt a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett és kellően felszerelt folyamodványaik 1913. év július hó 31-ig nyújtsák be közvetlenül a dékani hivatalhoz. A fenti határidőn túl beadott folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Táviratok.

Budapest jul. 2.

A lapok nem adják fel még a balkán béke megtartásának reményét. Most nagy szerepet játszik Románia.

Az Ujság szerint Románia kétszínű politikát folytat. A Budapesti Hírlap pedig szemérettel Romániának, hogy orosz és francia befolyásnak enged.

A Pesti Napló szerint Beöthy közlekedést próbál az ellenzékkel, s arra akarja rábírni, hogy ősszel jelenjenek meg a Házban. Ezért kilátásba helyezte a parlamenti őrség elbocsátását.

Budapest jul. 2.

Déváról egyre a vízár emelkedését jelentik. 13 ház összeomlott, a vetések teljesen elpusztultak. Ugyancsak Lugosról rohamos vízemelkedést jelentenek.

Belgrád, jul. 2.

A sajtóiroda jelenti: 100 000 bolgár lépte át a határt s összeütközött a szerb seregrel, mely vissza szorította őket. A szerbek elfogtak egy bolgár ezredet teljes felszereléssel. Privát jelentések az elfogott bolgárok számát 800-ra teszik.

Róma, jul. 2.

Essad Pasa Valomen keresztül ide érkezett.

Athén, jul. 2.

Oroszországot felszólították, hogy vajon nem lesz e helyesebb, ha a hatalmakra bizzák a közvetítést s nem csupán Oroszországra.

Szofia, jul. 2.

Hivatalos: A bolgár sereg a görögöket teljesen visszaverte. A bolgárok teljesen körül sáncolták magukat s onnan kezdték a támadást. A bolgár csapatok ujjalag azt a parancsot kapták, hogy a támadást folytassák.

Ischl, jul. 2.

Őfelsége tegnap este ide érkezett.

Bécs, jul. 2.

Nem tudható még, hogy melyik állam kezdte meg a háborút, valószínű, hogy mindkét oldalon a katonaság kisebb csatározásokkal kezdett hozzá. De lehet, hogy Bulgária, ki attól tarthatott, hogy ha formális hadüzenetet küld, akkor Románia is ellene fordul.

Belgrád, jul. 2.

Privát értesítés szerint Istip és Krupiste mellett heves csata volt. Két bolgár ezredet elfogtak. A bolgár seregben óriási az elkedvetlenedés. A szerbek Krupistet elfoglalták.

Ajánlható cégek Brassóban:

- Arany- és ékszerjavító műhelyek:**
Fachat Gyula,
 Fekete-utca 33. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkát.
Asztalosok:
Kiss Balázs,
 Közép-utca 24. Épület- és bútorasztalos. Minden e szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt árak mellett vállal.
Orbán András,
 Fekete-utca 8. Épület- és bútorasztalos. Elvállal minden e szakmába vágó munkát olcsó árban.
Bútorraktárak:
Zachariás Márton,
 Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó árak mellett. Telefon interurbán 492.
Cipészek:
Ardeleán Szilárd,
 Weisz Mihály-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, javításokat szolid árak mellett.
Both József,
 Weisz Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan eszközöl.
Borsovitzky Lajos,
 Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a legolcsóbb árban elfogad.
Dánér Lajos,
 Hosszu-utca 44. Cipő üzlet és javító műhely.
Nagy Ferenc,
 Weisz-Mihály-utca 33. Saját készítményű és kész férfi-, női- és gyermekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árban végez.
Veress Vilmos,
 Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermekcipők nagy raktára. Amerikai cipők dus választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmak mérték szerinti készítését olcsó árak mellett.
Schmilovsky János,
 Kórház-utca 33. Elvállal férfi-, női- és gyermekcipők készítését tartós és csinos kivitelben. Szolid árak mellett javításokat gyorsan és pontosan eszközöl. Kívánatra megrendelés végett hához is elmegy.
Déligyümölcs, zöldség:
Gingold Testvérek,
 Hirsch-utca 4. Zöldség, déligyümölcs, csemege, iúszér, friss és sós halak, valódi kóser-italok.
Divatáru-kereskedők:
Graef Testvérek,
 Kolostor-utca 9. Uri és női divatáruház. Az összes bluzokat és napernyőket minden árban kiárusítja.
Drogériák:
Kraft és Herberth,
 ezeltől Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.
Épület és bútor mázoló és fényező:
Buka D. és Résznovean,
 műhely Vár-u. 2. Mindennemű modern munkát szolid árban készítenek.
Esztergályosok:
Sirbu Ilyés,
 Fekete-utca 4. és Hosszu-utca 20. Disműsztergályos és ernyőjavító műhely.
Éttermek:
Európa szálló étterme,
 Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kitűnő italok. Pilseni őstörzs sör. Kellemes nyári udvari helyiség.
Sétatéri vendéglő.
 Elsőrendű konyha. Kitűnő italok. Dreher-féle korona sör.
Vigadó (Redout) étterme,
 Hirsch-utca. Bérlo: Gottsmann Ede. Kitűnő konyha. Pilseni sör. Jó borok
- Fényképészek:**
Ambrus Antal,
 Hosszu-utca 16. Fényképészeti és nagyító-műterem. 10 drb. fényképes levelező-lap 2 kor. Vasutasoknak igazolványi fényképek jutányosan és gyorsan eszközöltetnek. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat jutányos ár mellett.
Gust H.,
 Buzasor 8. Fényképészeti és nagyító műterem.
Kovács Sándor,
 Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizitkép 2 K. 50 fill. Pillanat és mozgófénykép felvételek mérsékelt árak mellett, csinos kivitelben.
Férfiszabók:
Barabás Dániel,
 Kórház-utca 10. Csinos kivitel. Tartós munka.
Héjja J.,
 Hirsch-utca 28. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat.
Markó István,
 Fötér, Virágsor 14. Bel- és külföldi szövetraktár. Kifogástalan munka! Szolid kiszolgálás!
Mihály Jenő,
 Lensor 26. szám. Elvállalja polgári és egyenruhák készítését.
Sebestyén János,
 Kórház-utca 44. Férfi-divat szabó.
Tellmann Béla,
 Lópiac 1. Angol uri szabóság.
Czelcz István,
 Hirsch-utca 7. Elvállalja a legdivatosabb úriöltönyök elkészítését jótállás mellett.
Férfiszabó üzletek:
Bartha Mihály,
 Tehénpiac 4. Divatos szabás, elsőrangú kivitel, jutányos árak.
Buca György,
 Porond-utca 45. Intézeti egyenruha vállalat, szövetraktár, csinos szabás, szolid kiszolgálás.
Kósa Albert,
 Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.
Lengyel Gyula,
 Hosszu-utca 14. Egyenruházati intézet. Katonai felszerelések raktára.
Szöcs György,
 Weisz Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruházati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.
Festék-kereskedések:
Arsu Miklós,
 Hosszu-utca 9. Szobafestő és mázó, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.
Gázfelszerelési cikkek:
Rádium gázszerelede,
 Weisz-Mihály-utca 4. Teljes gázvilágítási felszerelések. Csillárok gyári árak mellett. Lámpák jókarban tartása elvállaltatik.
Géplakatosok:
Copony György,
 Villa-utca 3. Hentes-utca 4. Motorüzemre berendezett lakatos műhely. Nagy választék mindenféle konyhatűzelőben. Elvállal mindennemű lakatos-munkát szolid árak mellett.
Gyertyagyárok:
Peteu János,
 Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árban.
Gépraktárak:
Wetzel Ottó,
 Weisz Mihály-utca 30. Saját mechanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffnerad és Kosmos-kerékpárok.
Kávéházak:
Jordáche György,
 az alsó sétatéri pavillon bérloje. Mindennap városi zenekar játszik. Hideg buffet, kitűnő italok.
- Kávémérések:**
Horváth Józsefné,
 Hirsch-utca 24.
Kárpitosok:
Vajda Gyula,
 Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat minden stílusban.
Hefegyártók:
Incze Károly,
 Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tartozó más cikkek jutányos árban beszerezhetők.
Löser L. p. pr. Richlovits A.,
 Hirsch-utca 17. Hol mindennemű e szakmába vágó cikkek a legjutányosabb árban kaphatók.
Zeides Alfréd,
 Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindent fajta ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cikkekben. Szolid kiszolgálás! Viszont-eladónak árengedmény.
Benigal Sándor,
 Kapu-utca 9-11. Ujjonnan berendezett üzlet. Legnagyobb választék minden e szakmához tartozó árukban szolid kiszolgálás mellett. Viszont eladónak megfelelő árengedményt ad.
Hefüzletek:
R. Mihaletz utóda,
 Kapu-utca 13. Első brassói kefeüzlet. Alapított 1875. Eladás nagyban és kicsinyben. Viszontelárusítók árengedményben részestülnek.
Kocsi- és kerékgyártók:
Kovács Ignác,
 Hosszu-utca 91. sz. Elvállal és készít minden fajta új divatu kocikat, javításokat jótállás mellett, kész kocsit raktáron is tartok.
Márton Albert,
 Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.
Kocsi-kárpitos és fényező:
Subutz Dénes,
 Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmához tartozó munkát jutányos árak mellett.
Kőműves-mesterek:
Moldován György,
 Szent Miklós-utca 6 b). Budapesten kitűnő eredménnyel oklevelet nyert kőművesmester. Elvállalja templomok, házak építését és javítását. Költéselőirányzat és tervek készítése. Vidéki meghívásra személyesen odautazik.
Kőműves-mester és csatornázási vállalkozó:
Lőrincz István,
 Alsófővény-utca 12. sz. Évek óta szerzett tapasztalatai szerint felelősség mellett elvállal minden e szakmához tartozó építési és csatornázási munkákat.
Kovácsok:
Kelemen Lázár,
 Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.
Szakács József
 Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javítást jutányos árak mellett. Kész kocsit kapható.
Köszörüs és kések:
Durighello L.,
 Kapu-utca 16. Első brassói mű- és homoru köszörülde motor üzemre. Javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek.
Kötélgyártó:
Hertrich József,
 Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid árak
- mellett Viszonteladónak árengedmény.
Mechanikus:
Littmann Róbert,
 Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gramofon javító műhely.
Mosóda és fényvasaló intézet:
Nicolescu Ilona,
 Kut-utca 23. Különlegesség. Fügöny, bluz és mindenféle nyári ruha mosás és vasalás felelősség mellett.
Női fodrászok:
Ludovica Soos,
 Hirsch-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfizetésre vagy alkalmakra elvállaltatik a legdivatosabb formában szép kivitelben. Kihullott haj megvételre kerestetik.
Női fűző-üzlet:
Hurtig M. özvegye,
 Hirsch-utca 6.
Női kalapok:
Weisz Róza utóda,
 női divat-kalap-terem a „Párisi női kalaphoz”. Kapu-utca 25. Javítások és átalakítások legújabb divat szerint olcsó árban eszközöltetnek.
Óras és ékszerészek:
Gantz József
 Fekete-utca 33. Minden e szakmába vágó óra és ékszer-eladás. Elvállal javításokat pontosan és olcsón.
Szijgyártók:
Mooser Mihály,
 Hosszu-utca 37. Szijgyártó, nyerges és bőrdöns. Minden e szakmába vágó cikkek raktára. Megrendeléseket és javításokat elvállal.
Szűcsök:
Szabó Béni,
 Kórház-utca 11. Jutányos árban fogad el szőrmeárkat molykár elleni megóvás végett felelősség mellett.
Szobafestők:
Farkas E. Sándor,
 Kórház-utca 35. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, modern kivitel és szolid árak mellett. Poloska irtást saját módszere szerint vállal felelősség mellett.
Turó és káskavál-sajt-gyárok:
Manu Tódor,
 Hátulsó-u. 42. -- Hetivásárokon a piacon árusít.
Vegyeskereskedések:
Herz-féle vegyeskereskedés,
 Hosszu-utca 90. Korai veteményfélék naponta frissen érkeznek. 4 év óta fennálló tejraktár. Állandó előfizetők egész éven át tehéntejet 24 filléren, bivalytejet 30 filléért kapják. Tiszta kezelés.
Vegyztisztítók:
Schmitz József,
 Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Csipkét, ruhát fest és tisztít vegyileg.
Vendéglők:
Alsó Warte vendéglő,
 (Brassó) és Bartha-féle vendéglő (Hosszufalu) bérloje Dakó Bálint. Kellemes nyári kirándulóhelyek, jó konyha, kitűnő italok, kőbányai és Czell sör.
Jian-féle vendéglő,
 Lópiac 15. Izletes konyha, kitűnő italok. Czell-sör pohár és üvegekben. Előfizetéseket étkezésre házon kívül is elfogad mérsékelt árak mellett.
Vésnökök:
Nahmajer Ferenc,
 Weisz Mihály-utca 17. Pecsénymók, cimerek legjobb kivitelben készülnek.
Sole Lipót,
 Ruggyanta-, érc-bélyegző és himző-minták, monogrammok és a szabadalmazott marhalevél-szárazbélyegző készülékek gyártója. Kolostor-utca sarok. Weisz Mihály-utca 2. Alapítva 1879-ben. Telefon 5-35.